

MALTA, MSIDA – julij 2016

POROČILO ENOMESEČNE IFMSA KLINIČNE IZMENJAVE

IME, Priimek, Letnik:

Anja Suzić, 5. letnik

Čas izmenjave:

4.7. – 29.7. 2016

Kraj izmenjave:

Moja izmenjava je potekala v kraju Msida, ki je od glavega mesta Vallette oddaljen približno 15 minut vožnje z avtobusom. V tem kraju se nahaja malteška univerza, zraven nje pa tudi glavna bolnišnica v državi- Mater Dei Hospital. Se pa kraji na Malti, sploh tisti v okolici Vallette, držijo eden drugega, tako de je težko reči kje se en kraj konča in drugi začne. Malta je julija sončna, vroča in vlažna, zato je klima v bolnišnici, na avtobusu ali v trgovini zelo zaželjena.

Slika 1: Glavni vhod v bolnišnico Mater Dei

Viza:

Malta je članica EU, zato viza ni potrebna.

Zdravje:

Pred odhodom (natančneje najkasneje 5 tednov prej, vendar ne prej kot 8 tednov pred začetkom izmenjave) sem morala poslati izpolnjen "health form", katerega ključni del so bila potrdila o imunosti na HBV(titer protiteles), rdečke(potrdilo o cepljenju) in VZV (titer protiteles oz. zanesljiva anamneza o prebolelih noricah) ter potrdila o odsotnosti okužbe s tuberkulozo (tuberkulinski test), HIVom (presejani serološki test) in HCV (serološki test). Posebna cepljenja niso potrebna, v potovalni lekarni pa prav pridejo zdravila proti prehladu- neprespene noči in klima v bolnici so namreč "ubijalska kombinacija", v naši skupini je na primer zbolelo vsaj 30 od 65 ljudi. Ter seveda krema za sončenje in repelent ☺.

Varnost:

Malta je varna država, tudi ponoči so ulice varne, ne le tiste v središču mesta ampak tudi izven njega. Nekoliko manj varno pa je prečkanje ceste. Maltežani vozijo hitro, prehodov za pešce, podhodov in drugih varnih mest za prečkanje pa je malo. Vendar se človek kar hitro nauči, kako si izboriti prednost in hitro prečkati cesto . Javni avtobusi so najcenejše prevozno sredstvo, vendar niso najbolj prijazni uporabnikom. Veliko je linij in kaj hitro se zgodi, da se usedeš na avtobus, ki je sicer prave številke a pelje ravno v nasprotno smer kot želiš. Avtobus je včasih 10 minut predzgodenj, včasih 15 minut zamuja, lahko sploh ne pride, ali pa se voznik odloči, da je preveč poln in da ti na tej postaji ne bo ustavil- takrat lahko le čakaš na naslednjega, ki pride čez pol ure ali eno uro.

Denar:

Valuta je evro. Cene v trgovinah, restavracijah in barih so nekoliko dražje kot pri nas.

Prevoz:

Na Malto sem prišla z Raynairovim letalom iz Trevisa. Skupaj z doplačilom za 20kg prtljage sem za karto odštela 160€. Do Trevisa pa sem prišla z GoOptijem, ki je po moje, sploh upoštevajoč DŠMSjev popust, najcenejši način.

Komunikacija pred izmenjavo:

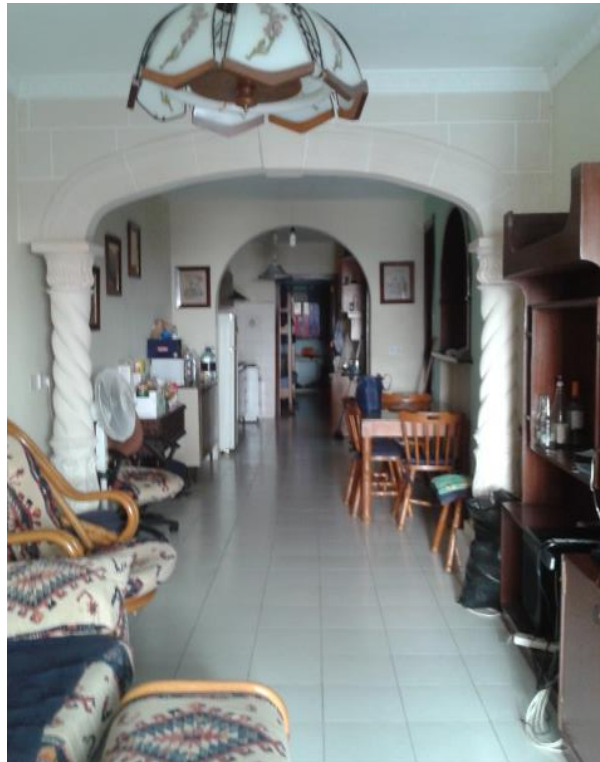
Komunikacija je bila zelo dobra. Glavni receptorje že 2 meseca pred začetkom izmenjave poslal wellcome letter z osnovnimi informacijami in tudi na dodatna vprašanja je realtivno hitro odgovarjal. Kasneje je komunikacija potekala prek fb skupine.

Sprejem s strani tujih študentov:

Ob prihodu naju je s kolegico eden izmed receptorjev pričakal na letališču in naju odpeljal do stanovanja. Prvi dan izmenjave so nas tudi peljali do mentorjev v bolnici in nam pokazali pomembnejše točke v okolici bolnišnice in univerze. Kasneje smo se z receptorji redno videvali na dogodkih socialnega programa, ki je bil res bogat.

Nastanitev :

Živela sem v študentskem stanovanju, skupaj s petimi drugimi udeleženci izmenjave. S kolegico sva izrazili željo, da stanujeva skupaj in najini želji so ugodili. V sobe smo se razdelili po dva. Stanovanje je bilo ob našem prihodu sicer pospravljeno, a je bilo treba obrisati police, ki so bile že precej prašne in prebrisati pulte v kuhinji. Nekajkrat smo v stanovanju videli ščurka, kar kljub zagotovitvi, da to na Malti ni tako nenavadno in da niso nevarni, ni bilo najbolj prijetno. V stanovanju ni bilo klime a se je tudi z ventilatorji dalo preživeti vročino. V primerjavi z drugimi stanovanji je imelo naše precej staro pohištvo vendar je imelo veliko kuhinjo in dnevno sobo, ki je bila odlična za druženje, tako da so k nam večkrat prišli na obisk tudi iz drugih stanovanj. Živeli smo 10 minut hoje od bolnice, vendar na žalost 20 minut stran od stanovanj večine ostalih udeležencev izmenjave. V naši soseski nas je živelo 14 od 65. Večina stanovanj je imela tudi pralni stroj.

Prehrana:

Vsak dan smo dobili sendvič, jabolko in vodo. V primerjavi s prejšnjimi leti se ga ni dalo zamenjati za kaj drugega. Lahko smo izbiralo med štručko s piščancem, tuno, šunko, salamo, pa tudi vegetarijanci so imeli svojo različico. Sendviči so bili zelo okusni, a ne zelo veliki.

Delo v bolnišnici oz. inštitutu

Prakso sem opravljala na gastroenterološkem oddelku. Delo sem začejala ob 8.00 končala pa sem različno ponavadi okoli 11.30. Opazovala sem delo mentorja in njegove ekipe: vizito, ambulantno delo in endoskopske preiskave. Udeležila sem se tudi več konziliarnih sestankov, na katerih so razpravljali o bolj zapletenih primerih. Organizacija dela v bolnišnici je drugačna kot pri nas. Zdravniki specialisti →»consultanti« so med seboj enakopravni, vsak od njih pa ima pod sabo še ekipo zdravnikov na različnih stopnjah izobraževanja. Ta ekipa skrbi za 10-30 pacientov na različnih internističnih oddelkih, ne le na enem kot pri nas, tako da se med vizitami precej hodi, saj je lahko pacient nameščen čisto na drugem koncu bolnišnice. Zanimivo je tudi, da se, kljub temu da je vodja ekipe specialist gastroenterologije, ukvarjajo tudi z zdravljenjem splošnih internističnih problemov npr. pljučic, dehidracij, zastrupitev ipd. Bolj zapletene primere pa seveda predajo ustrežnejšemu specialistu, oz. se z njim posvetujejo glede zdravljenja. Izključno s svojo stroko se specialist ukvarja v ambulanti. Tako sem npr. opazovala obravnavo pacientov s KVČB, Jetrno cirozo, Primarno biliarno cirozo, različnimi raki prebavil, anemijo s pomanjkanjem železa, GERB... Vsak petek pa sem opazovala endoskopske preiskave: ezofago-gastro-duodenoskopije, kolonoskopije, endoskopske ultrazvoke in ERCP preiskave ter vstavitve stentov. Zaradi jezikovne prepreke in ustaljenosti razdelitve dela v ekipi sama nisem mogla opravljati kliničnega dela npr. izvajati kliničnega pregleda ipd., kot sem upala pred izmenjavo, a dnevi kljub temu niso bili dolgočasni.

Mentorstvo:

Moj mentor je bil dr. Neville Azzopardi, specialist gastroenterologije. S pacienti se je sicer pogovarjal v malteščini, vendar mi je vsak primer nato povzel v angleščini, za mano prediskutiral diagnostične možnosti in možnosti zdravljenja ter odgovoril na moja morebitna vprašanja. Največ znanja sem pridobila v ambulanti, ko je imel zdravnik nekoliko več časa in mi je tako natančno opisal diagnostične postopke in principe zdravljenja zgoraj omenjenih bolezni prebavil.

Socialni program:

Socialni program je res bogat, nekaj se dogaja skoraj vsak večer, zato, če se udeležiš vseh aktivnosti, zapraviš kaj nekaj denarja. Organizirali so nam "treasure hunt" v Mdini- starem srednjeveškem mestecu, potapljanje, izleta na otoka Gozo in Comino, obvezni National food and drink party, boat

party, nogometni turnir, izlete na plaže. Večkrat smo šli skupaj ven v Paceville- četr polno klubov, kjer zabava traja vse do jutra, na Jazz festival, Festival vina, Festival piva, večerje,... Preostale dni pa smo s sostanovalci sami raziskovali otok, tako da smo res videli vse, kar se na otoku da videti 😊 Na vse aktivnosti je bil prevoz organiziran, na lastne izlete pa smo hodili z javnim prevozom

Slika 3: Paceville- polna ulica ljudi pred klubi

Slika 4: »Tresure hunt« v King's Landingu oz. Mdini

Splošna ocena izmenjave

Neverjetna izkušnja. Meni osebno Malta kot država ni bila zelo všeč, sem se pa veliko naučila v bolnici, predvsem pa mi bodo v spominu ostali neverjetni študenti na izmenjavi iz drugih držav-neverjetno, kako se lahko z določenimi ljudmi zbližáš v samo enem mesecu. Malta je definitivno destinacija za tiste, ki bi radi izmenjavo v bolnišnici združili s poletnim oddihom na plaži in zabavami zvečer.

Slika 5: Gozo: Azure window

Potrebnik:

Kaj moraš nujno vzeti s seboj na izmenjavo? Kopalke, brisačo in kremo za sončenje ☺ Bele halje ne rabiš, saj vsi zdravniki delajo v elegantnih civilnih oblačilih (razen seveda v operacijskem bloku kjer dobiš "scrubse"). Priporočam, da si pred prihodom prek spleta naročite mesečno vozovnico za avtobus (<https://www.publictransport.com.mt/>)- najbolje kar na domači naslov kontaktne osebe. Traja lahko od 1 do 3 tedne, da dobiš karto, zato jo je bolje, da jo naročite pred prihodom.

Približna razdelitev stroškov:

Letalska karta: 163€, GoOpti: 34€

Stroški prehrane: 200€

Družabni program: 200€

Javni prevoz: 50€

Random: 150€